

DOZMAT

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZKÖNYV
2017.11.29.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
2. Dozmat bemutatása
általános településképi, településkarakter
3. Örökségünk
a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek,
településképi jellemzők
4. Településképi szempontból meghatározó területek Dozmaton
eltérő karakterű területek lehatárolása, a településképi, arculati jellemzők és településkarakter
bemutatásával
5. Építészeti útmutató:
Átalakuló településrészre:
Telepítés
Terepalakítás Magasság Tetőhajlásszög Tetőforma
Szín Tornácok
Ajtók, ablakok
Homlokzatképzés, anyaghasználat Részletek
Kerítések, térfalak Kertek
közterületek településképi útmutatója:
6. Utcák
7. Példák sajátos építményfajták
sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

Magyarországon ritka adottságokkal rendelkező településen, egyszerre van jelen a csodálatos dombvidék, és itt folyik az Arany-patak a magabájával.

Dozmat célja, hogy kellemes, élhető lakó-, és pihenőhelye legyen az itt élő 260 fő állandó lakosának és a szabad idejüket itt eltöltő ingatlantulajdonosoknak, pihenni vágyó vendégeiknek.

Az arculati kézikönyv többek között ahhoz nyújt segítséget, hogy hagyományainkból építkezve együtt formálhassunk Dozmat község jövőbeni képét, megőrizve az eddigi eredményeket is.

A kézikönyv segítség kíván lenni: a település bemutatásával, az értékek megismertetésével és az útmutató résszel tárja fel az épített környezet szépségeit.

Bevezeti az olvasót az építészeti értékek tárházába, hogy olyan házat tudjon építeni, ami valódi büszkeséggel töltheti el, és a település képéhez illeszkedik, azt ízléssel viszi tovább.

Az ajánlások nem tekinthetők kötelező jellegűnek, a céljuk nem a tervezési szabadság megkurtítása, uniformizálása, hanem éppen a valós értékek megismertetése, a sokféle izgalmas lehetőség feltárása. Az unalomig másolt, giccses, sokszor import klónok helyett a település karakteréhez illeszkedő választási lehetőségek bemutatása, a nem diktált, hanem valódi szabadság megismertetése. A kézikönyv nem egy merev, lezárt egész, hanem nyílt, folyamatos hozzászólást és változtatást lehetővé tevő kezdeményezés kíván lenni, ahogy a település története sem befejezett, hanem folyamatosan továbbíródik. Ezért, ha újabb szép ház születik, az bekerülhet, sőt be is kell, hogy kerüljön a könyvbe, hogy ezáltal büszke lehessen rá építtetője, tervezője, kivitelezője és a település egyaránt.

Egy ház elválaszthatatlan kapcsolatban van környezetével, szomszédaival, településével. Valódi gyümölcse pedig csak annak a kapcsolatnak van, ahol a felek egymást megismerik, szeretik és békében élnek egymással. Igaz ez az emberi kapcsolatokról a zenén át egészen épített környezetünkig. (Kép: dozmati kilátó)

Dozmat, az osztrák határhoz közeli kicsi falu, Vas megye északnyugati szegletében, Szombathelytől 8 km-re nyugatra az Arany-patak jobb partján emelkedő dombon települt. Közúton elérhető a 89-es főútról letérve. A település fekvése és az onnan feltáruló panoráma a Kőszegi-hegység felé páratlanul gyönyörű! A település szerkezetét alapvetően meghatározza a dombvidékes, erdős falusias környezete. A folyamatosan fejlődő zsákfalú célja a természeti adottságait kihasználva turisztikai központtá válni. A hamarosan megépülő Dozmati-víztározó segít abban, hogy a szelíd turizmus révén minél ismertebb település lehessen.

Muzsla forrás partja, háttérben a Kőszegi-hegységgel

1238-ban *Druzmoth* néven említik először. Határában újkőkori település nyomait találták meg. Bulcsú horka kíséretének faluja, temploma Szent György tiszteletére épült a 12. században. A 13. században várbirtok volt. Itt jegyezték fel a legrégebb regőséneket, amely a 20. századig fennmaradt. A falu temploma a 14. században a térség egyházi központja volt, erre utal az 1416-ból származó *Egyházasdozmath* név is. Az 1674-es egyházlátogatási jegyzőkönyv szerint a templom rossz állapotban volt, tornya közel a leomláshoz. Szent Ottó napján a környező falvak lakossága énekelve, zászlókkal vonult Dozmatra. 1690-ben a templom leégett, tornya összedőlt, az újjáépítés 1697-ben már tartott.

1910-ben 339 magyar lakosa volt. 1986-ban elkészült a vízvezeték, 1994-ben a gázvezeték, 2003-ban pedig a szennyvízvezeték kiépült a szombathelyi tisztítóra kapcsolódva.

Dozmat látnivalói: Szent György tiszteletére szentelt római katolikus temploma a 12. században épült, 1707-ben barokk stílusban építették át. A templom legértékesebb tárgya a 14. századból származó Mária a gyermekkel szobor. Oltárképét Dorfmeister István festette. A dozmati kódex a 14. századból származik, Aegidius Romanus „De regimine principum” című jogtudományi művének az egyetlen Magyarországon talált példánya. 1972-ben egy parasztház padlásán találták. Természeti szépségei a Muzsla forrás a Kárpáti tér alatt, és az újonnan kialakított csodaszarvas tanösvény, melynek útvonalán a Krisztina-kilátó található.

Magaslatra települést Szent György templom, alatta a Kárpáti tér házaival

Dozmaton a Fiumei utca, mint a település főutcája és a folytatásában elhelyezkedő Szabadság utca hangulata hasonló: hosszúkas, szalagszerű telkeken sűrűn egymás mellett állnak a lakóházak. A Szabadság utcából nyíló Pinkafői utca kialakítása megegyező. Az épületeket a Fiumei utcában rendre az K-i telekhatárra szorítva építették, így remek, NY-i tájolású oldalkertre nyílhattak a házak ablakai, tornácai. A Szabadság utcában pedig rendre az NY-i telekhatárra szorítva építkeztek. A legutóbbi időszakokban a déli és nyugati irányban már szabályos telekosztásokkal alakítottak ki telkeket. Az új lakóterületek közül a Tölgyfa, Vadvirág, Lovas, Kilátó, Regős-köz, Aranyeke utcában úgy alakították ki telkeket, hogy ott már nem csak telekhatárra szorított, hanem úgynevezett „szabadon álló” beépítés is megvalósítható.

A következőkben először bemutatunk egy válogatást azokból az épületekből, amelyek sajátos értéküknél fogva már hosszabb ideje Dozmat identitását erősítik. Dozmat egyes részeire vonatkozó építészeti előírások szem előtt tartásával elérhető, hogy az új építésű házak ne idegenként, hanem ismerősként jelenjenek meg a többi ház között, így segítsék Dozmat karakterének őrzését, és tovább formálják azt. A legutóbbi időben épült sikeres példák illusztrálják, milyen megoldások segíthetik az előbbiekben megfogalmazott vágy megvalósulását.

ÖRÖKSÉGÜNK

a településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki, táji és természeti értékek, településképi jellemzők

3

Dozmat természeti adottságai, történelmének sokszínűsége, lakóinak együtt élése adja azt az identitást, ami épületei, közterületei szintjén is kifejeződik.

A településen országos védettségű műemlék a Szent György római katolikus templom a Szabadság utca 29. szám alatt (Hrsz. 27.).

Szerényen húzódik meg a dombok között a kis vasi falu, amely méltán lehet büszke a jelentős külső és belső felújításon átesett templomára. Az Isten házáat az évszázadok során háborúk, tűzvészek pusztították, nyomot hagyott rajta az idő vasfoga, ám Dozmat népe folyvást újjáépítette. A dozmati templom egy római kori villára épült. Erre utal a templom fekvése, amely kissé eltér a kelet-nyugati iránytól, és a rómaiak villáinak kedvelt tájolását követi. A templom 1690-ben leégett, 1707-ben barokk stílusban átépítették, ez jellemzi ma is. A templom déli oldala nem kapott új színes vakolatot, itt a restaurálás nyomán láthatóak a középkori falmaradványok.

Ahogy haladunk körbe a templom külső területén, a torony és a templomhajó nyugati fala által keretezett részen figurális kőfaragványon akad meg a szemünk: a feje letörve, az alak imára kulcsolt kezű angyalt sejtet. A templom belső bejáratának középkori kapurészlete is gyönyörű: emlékeztet a jáki templom stíluselemeire. A belépünk a templomba páratlan látvány tárul elénk. Legértékesebb, ritkaságszámba menő értéke a XV. század eleji gótikus Mária szobor a gyermek Jézussal, amelyet dozmati Madonnaként is említene.

A kórus alatt egy gótikus zárókőből faragott szenteltvíztartó található. A gazdag főoltár, a két mellékoltár és a szószék a barokk időket idézi. Ugyancsak barokk stílusú az id. Dorfmeister István alkotta Szent György kép is.

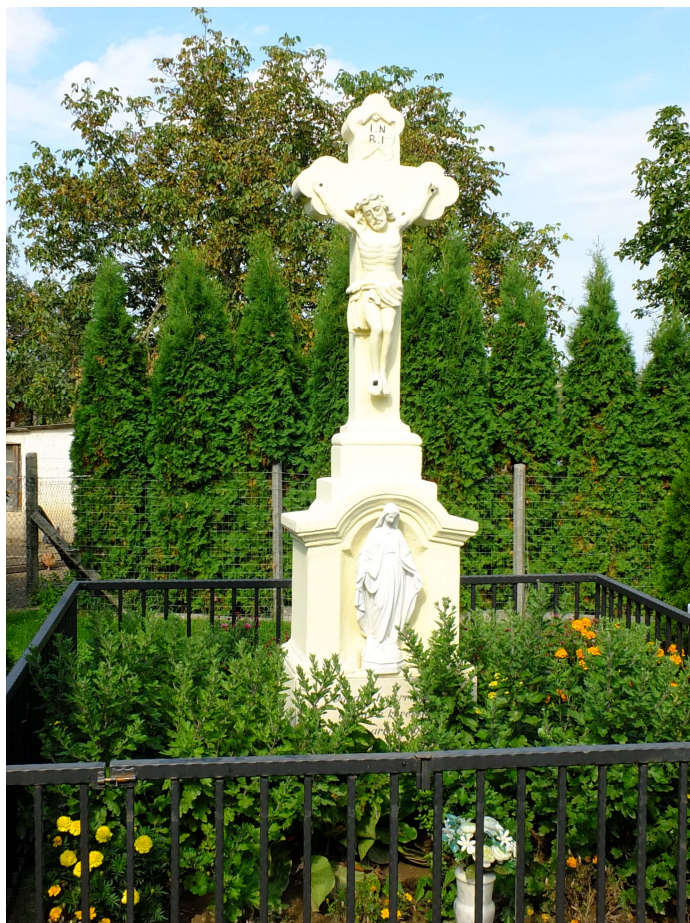

A templom dombja nagyon jó kilátást biztosít a vidékre, főleg a Szombathelyt Felsőőrrel összekötő útra. A területén jelenleg is használt templom körüli temető van. A területen található ezenkívül egy kápolna és egy ravatalozó.

A községben található emlékművek és keresztek:

Kőkereszt Fiumei utca – 82 hrsz

Hősi emlékmű 129/4 hrsz – Kárpáti tér

Mária szobor a Szabadság – Akácfa utca sarkán

Kereszt a templom oldalában

Milleniumi kopjafa

Kárpáti téri emlékmű

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ LAKÓHÁZAK, ÉPÜLETEK

Pinkafői utca 1. ; 134 hrsz

Fiumei utca 11. Hsz, 70 hrsz

Szabadság utca 25. ,37/10 hrsz

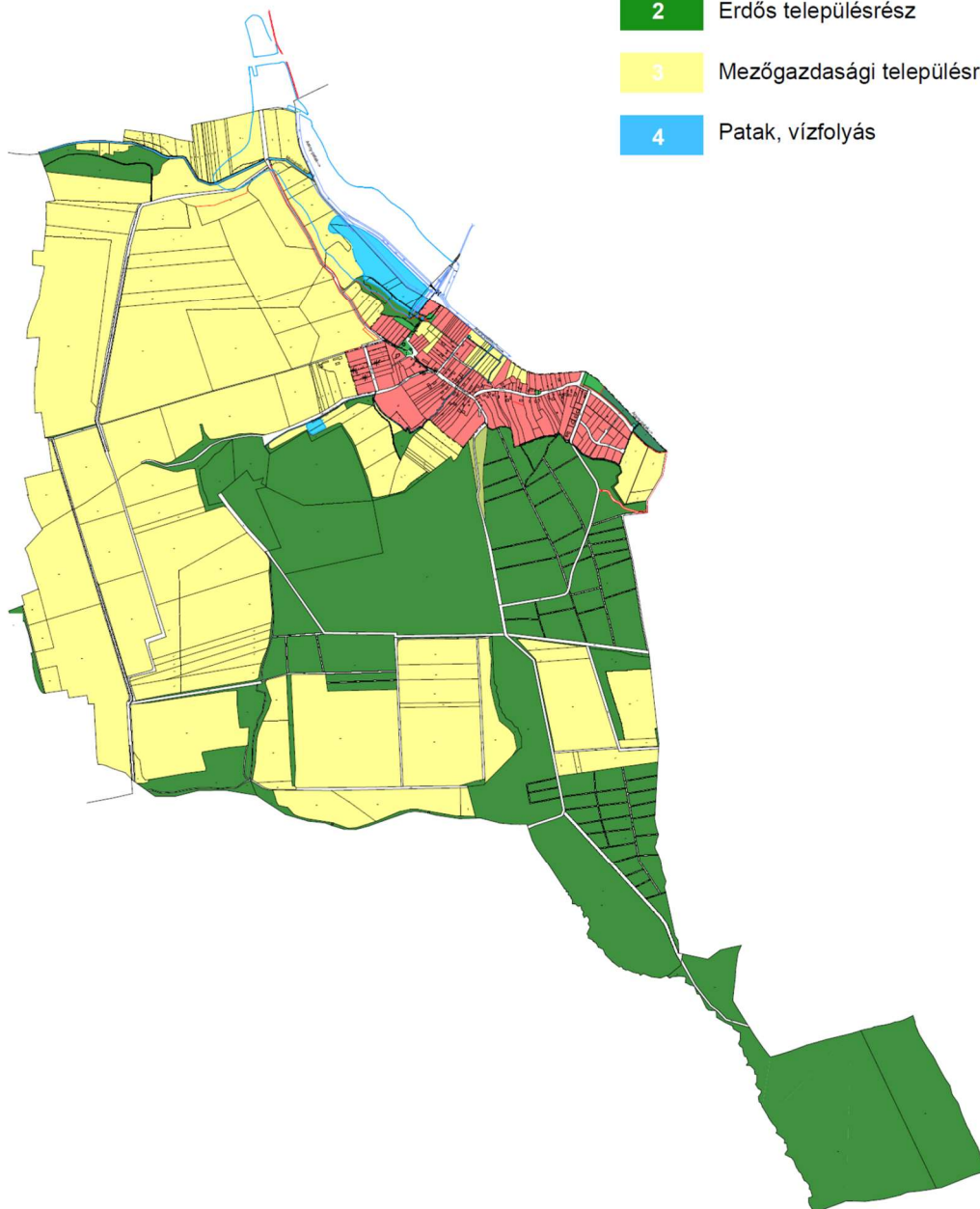
TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

eltérő karakterű területek lehatárolása, a településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával

4

KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET JELLEMZŐ TELEPÜLÉSRÉSZ TAGOLÁSA

- 1 Lakóterületi településrész
- 2 Erdős településrész
- 3 Mezőgazdasági településrész
- 4 Patak, vízfolyás

DOZMAT

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV
KÖZIGAZGATÁSI TERÜLET

TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSRÉSZ

Fiumei utca

A történeti településrésze Dozmatnak a Fiumei utca. Itt a beépítés fésűs jellege az uralkodó, de a falu lakóházai mögött húzódó patak vagy éppen a meredek rézsű miatt, utcára merőleges kialakításra is van példa.

Hagyományos beépítésű ház, oldalt tornáccal a Fiumei utca 23. hsz

Fent Fiumei utca: 17-23. hsz, lent Fiumei utca 5-11. hsz

A polgármesteri hivatallal és a vele szemközt található a Quality Wellnes vendégház új beépítése. Mindkét épület egyszerű formálásával, és hagyományos anyaghasználatával, modern de visszafogott színvilággal illeszkedik a környezetéhez.

ÁTALAKULÓ TELEPÜLÉS

Dozmat falu helyileg védett Fiumei utcán kívüli településrészeit nevezhetjük átalakuló településnek. Az utcára rendeződött belterületi, hosszú telkes soros beépítés a jellemző a Szabadság utcában. Az utóbbi időben kialakultak mellékutcák, melyek telekosztása úgy lett kialakítva hogy szabadonálló épületek is telepíthetőek rá. A Szabadság utcában azonban a kialakult oldalhatáron álló beépítést kell alkalmaznunk, javasolt az utcára merőleges tetőgerinc és a közvetlen környezetben jellemző tetőhajlásszög alkalmazása. A tetőformák esetében a nyeregtető, a csonkakontyos tető forma alkalmazása javasolt. A tetőhajlás jellemzően 35-45 fok közötti. Azért is érdemes ilyen tetőt alkalmazni, mert így nem árnyékoljuk le a saját és szomszédunk kertjét, illetve gazdaságosan kihasználható geometriájú tetőtér alakul ki, valamint a déli tetőfelületre esetlegesen épített napelemek a lehető leghatékonyabban tudnak működni. A településkép egységességét őrizni segít, ha a ház oromzattal fordul az utca felé, és nem kontyolt tetővel. Utcával párhuzamos gerincű utcai szárnyat csak ott érdemes építeni, ahol a környező épületek már ilyenek.

Szabadság utca

Jellemzője a fésűs beépítésű utca, a keskeny telkeken oldalhatáron álló beépítések és hátrafelé hosszan elnyúló gazdasági épületei rendje. A hagyományos és új építésű házak esetében is a tornác megjelenik, mint térképző elem.

Szabadság utca 17-25. hsz és Szabadság utca 9. hsz.

Szabadság utca 10.

Hagyományos formájú új lakóház csonka kontyotos nyeregtetővel, fésűs beépítéssel Szabadság u. 16.

Szabadság utca 4-8. hsz.

Szabadság utca 20/1. hsz. új építésű lakóháza

Pinkafő utca

Az utcára a közelmúlt építészeti beavatkozásai a jellemzőek, a háztípusok tekintetében pedig az átépülő, modernizált, továbbá jellemzően kockaház típusú beépítések jegyeit viselő épületek.

Pinkafői utca 3-7. hsz.

Tölgyfa utca, Vadvirág utca, Kilátó utcát és a Regős-köz

A község egyik legfiatalabb településrésze a jelenleg is beépítés alatt álló dombra felfutó Tölgyfa utca és az Arany-patakot kísérő Vadvirág utca, valamint a legújabb Kilátó utca és a Regős-köz. A terület a legújabb építészeti megoldásokat alkalmazva, mégis illeszkedve a településképbe. A szabadon álló beépítés előnye, hogy a házunkat minden oldalról a saját kertünk veszi körül, így minden irányba szabad ablakot nyitni.

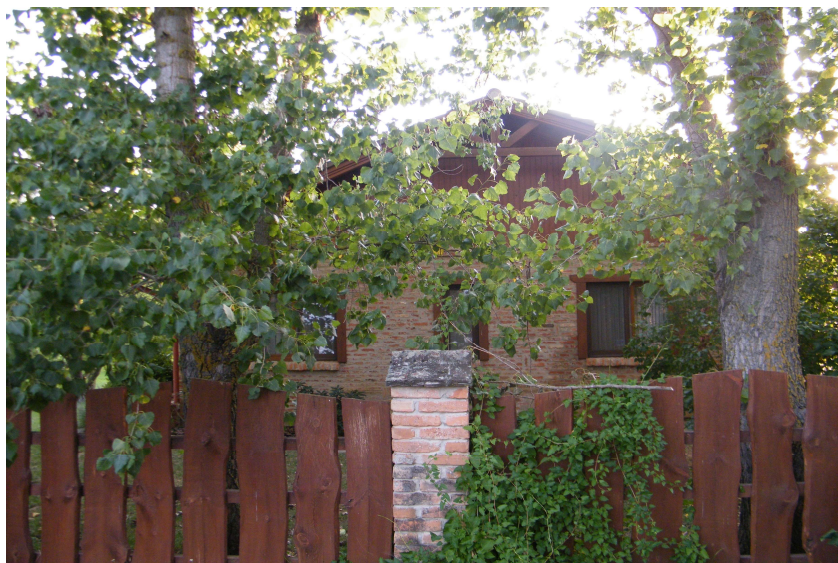
Vadvirág út a dozmati bekötő út felől

Tölgyfa utca Torony felől

Lovas utca

A külterületből bevont új utca laza beépítése a jellemző. Az épületek az egyéni ízlések megvalósítását képviselik, intenzív zöld növényzettel takarva az utca felől.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

Dozmat külterületét összefüggő erdős területek tarkítják déli és délnyugati irányban. A mezőgazdasági területek a belterület határa mentén és az északi, keleti oldalon jelentősebbek.

Az Alpokalját jellemző szelíd dombokról jól érvényesülő kilátás nyílik akár az Alpok, a Kőszegi- és Rohonci-hegység vonulatára. Dozmat északon Bucsú külterületével, keleten az Arany-patak mentén Torony községgel határos. Északon és nyugaton vannak jelentősebb mezőgazdasági területek, míg délen a kiterjedt erdők a jellemzőek. A tájhasználatban új elem a tervezett Dozmati-víztározó kialakítása az Arany-patak mentén, amelynek területét a hatályos rendezési terv már tartalmazza.

TORNÁCOK

Dozmat sajátos jellegzetessége a tornácos családiházak kialakítása, amelyet pár új építésű ház is szívesen alkalmaz. Az oszlopos vagy négyzetes, lesarkított kialakítású tartószerkezet jellemzően falazott kialakításúak. A tornác átmenet tér, a „külsőbelső” – terek, terasz, közlekedő funkciót tölthet be. Az arányos, tornácos épületek sora karakteres utcaképet mutat, mely erősíti a település egységes arculatát és identitását. Új épület tornáckialakításával és újszerű átgondolásával tovább vihetjük e hagyományt új otthonunkba.

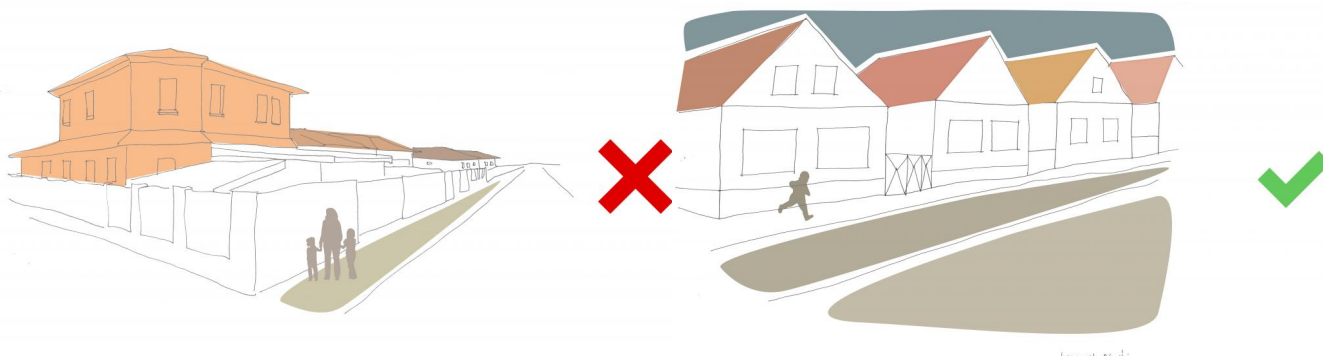

Példák régi és új tornác kialakításának megoldásaira

Arra a kérdésre, mitől szép egy lakóház, nem lehet egy mondatban válaszolni. Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket. Viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

MAGASSÁG

Az egységes utcakép szempontjából fontos, hogy az egymással összeépített, vagy egymáshoz közel álló épületek homlokzati párkány magassága közel azonos legyen.

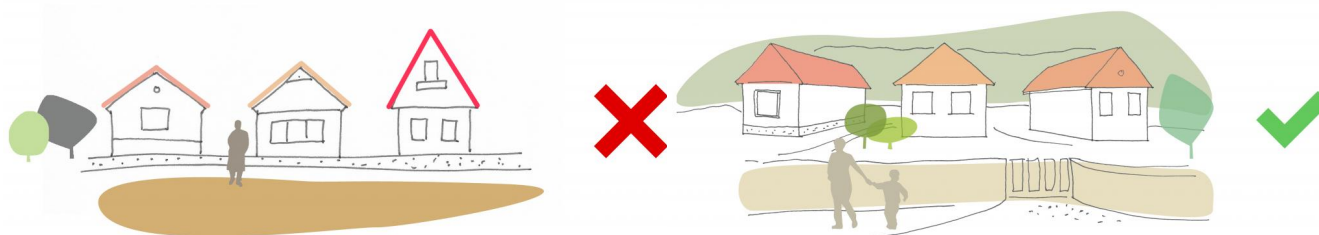

Ahol egységes típusterv alapján létesült lakóterület javasoljuk a már magasabb épületállományhoz való illeszkedést.

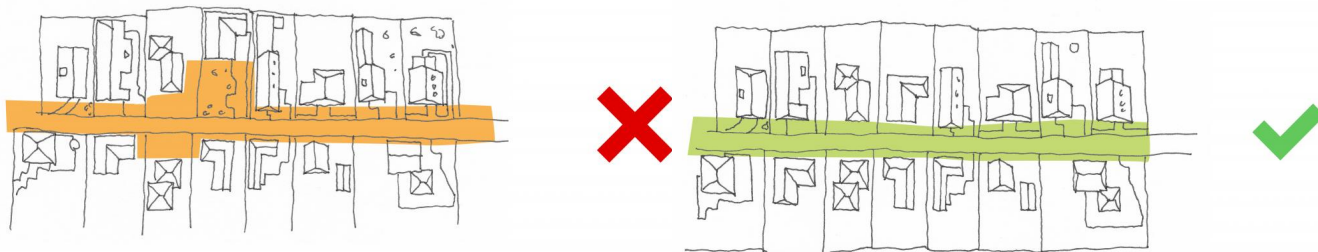
TETŐHAJLÁSSZÖG

Zavaró, ha az egyes utcákra, utcaszakaszokra, szomszédos épületekre jellemző tetőformáktól, vagy sűrűn beépített utcában a szomszédos épületek tetőhajlásszöge eltérő.

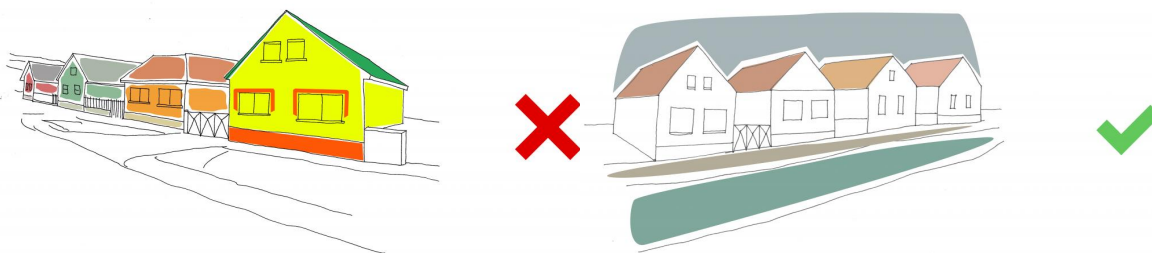
TELEPÍTÉS

Az egy utcasorban álló épületek esetében egységes módon kell az előkertet kialakítani. Az épületeket fő tömegükben az utcára jellemző módon javasolt elhelyezni, hogy az utcaképet alkotó homlokzatok egységes településképet eredményezhessenek.

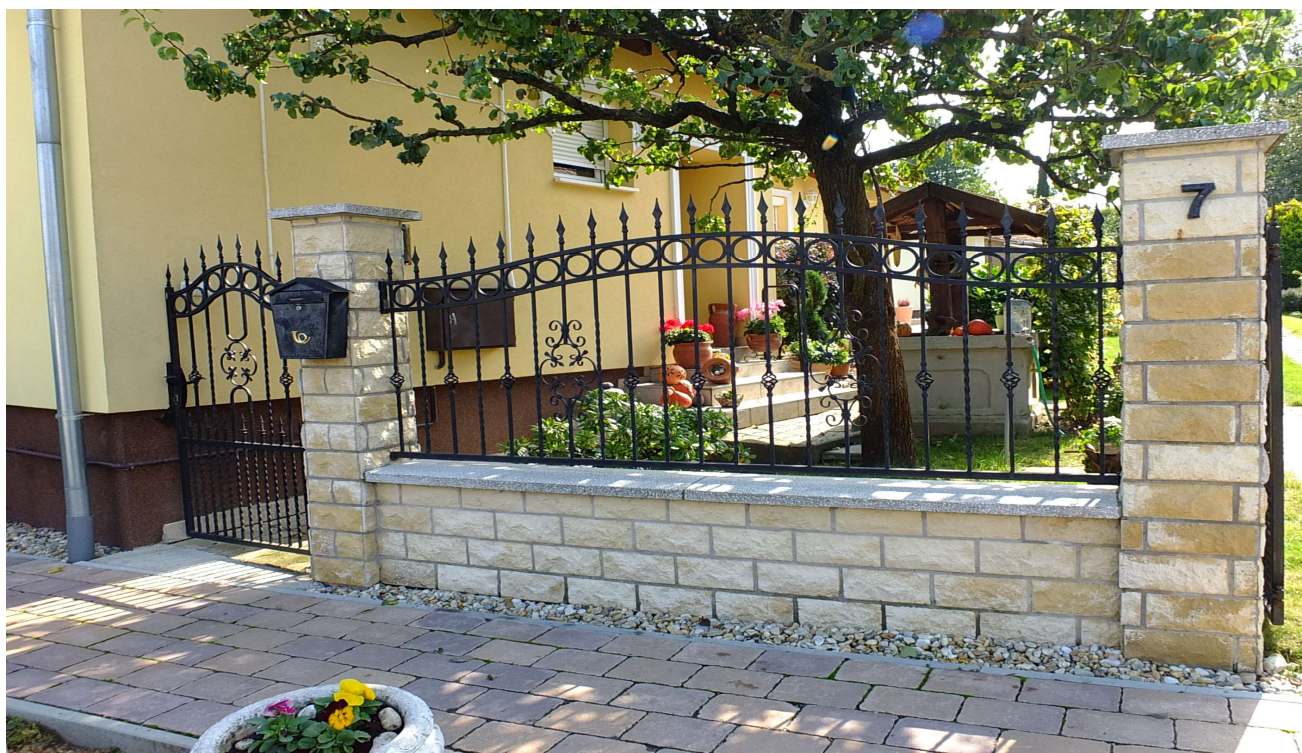
SZÍNEK

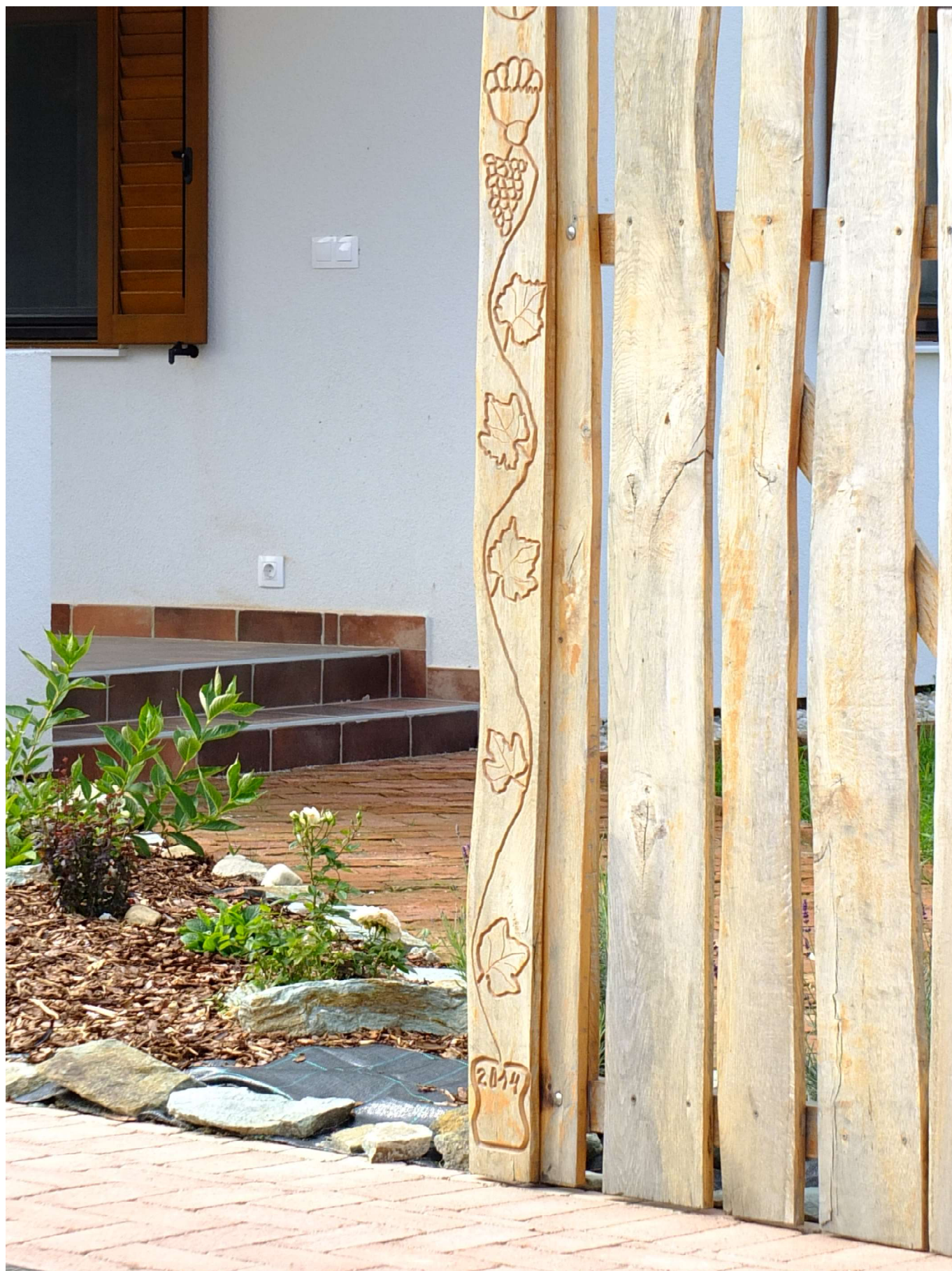
Kerüljük a harsány és a környezet, környező épületek színvilágától idegen színek használatát.

KERÍTÉS

Dozmaton az előkert nélküli beépítések esetén a tömör kerítés kialakítás a jellemző, míg az előkertes újabb beépítések esetén az áttört kerítés terjedt el inkább. Mindkét megoldás általános és elterjedt. Anyagukban a környező hegyek kövei: csatári kő elsősorban, a fa és fém szerkezetek, vagy ezek kombinációja jellemző. Érdekes megnézni a fa szerkezetek díszítésének művességét, igazi mestermunka.

Kapu - Szabadság utca 9. hrsz

A kerítés egyszerre teremt kapcsolatot a közterülettel, ugyanakkor elválasztja azt az ingatlantól. Térfalat képez, mely lehet tömör, ha magánéletünket szeretnénk óvni, de lehet áttört, átlátható is. A tömör kerítések esetén a csatári kő mintázata és színe dominánsabb. A történeti településrészekben jellemzően fa vagy kovácsoltvas kerítésekkel találkozhatunk, így jól látszódik az előkert és az épülethomlokzat teljessége.

A kertkapu a megérkezés, fogadás
kiemelt pontja. A kertkapu és a
gépkocsikapu kialakításakor
illeszkedjünk a kerítéshez és az
épülethez. A kapu legyen
hangsúlyos, de ne hivalkodó.
Kialakításakor mértékkel
alkalmazhatunk helyi
hagyományos díszítőmintákat.

(Kép balra. Vadvirág utca, Lent
Fiumei utca 7. hsz.

AJTÓK, ABLAKOK

Az épületek megjelenését és hangulatát a nyílászárók nagyban befolyásolják. Dozmaton az egyedi ablak megoldások nem jellemzők. Az új vagy felújított épületeken gyári típus ablakok és ajtók dominálnak. Egyedi megjelenése a két képen látható gyalogos és kocsibehajtónak van, azonban ezek sem váltak elterjedté a településen, hanem a piaci kínálat alakítja azokat.

Hagyományos nyílászárók típusai

Újépítés, hagyományos forma, zsalus kialakítással, jobbra Szabadság utca 20. hsz. volt plébánia ablaka

Példák gyalogbejáró kialakítására. A gyalogbejáró és a tornácos udvar megközelítéséhez megtartásuk, felújításul javasolt.

HOMLOKZATKÉPZÉS, ANYAGHASZNÁLAT

A visszafogott színvilág, a mértéktartó homlokzat díszítés, a megfelelő épületterányok általában kedvező településképet eredményeznek. Gyakran nem is az egyes épületek szépsége, hanem a szomszédos házakhoz való illeszkedés is megteremti a harmóniát még egy vegyes beépítésű utcában is. A kevesebb mindig több, főként új építésű lakóházak esetében, a túldíszítés pedig végül az egész épület megjelenésében okoz a kívánttól eltérő változást. A plébánai még jelen állapotában is meghatározó épület a Kárpáti tér keleti oldalán. Klasszicista homlokzatát javasoljuk felújítani, helyreállítani.

Szabadság utca 20. hsz. A volt plébánia épület értékőrző helyreállításával a Kárpáti tér éke lehetne.

Pajták, gazdasági épületek

A pajták egyre fogyatkozó számú sajátos gazdasági épületei a községnek. A korábbi, elsősorban Fiumei úti beépítést követő pajtasort a fogyatkozó számú épületek őrzik, pedig tároló épületként hasznosításuk mai is biztosítható lenne.

A klasszikus népi építészethez hozzátartozó kamra, tárolóépítmények, padlás használat is visszaszorulóban van, pedig példái még fellelhetők a községben is.

RÉSZLETEK

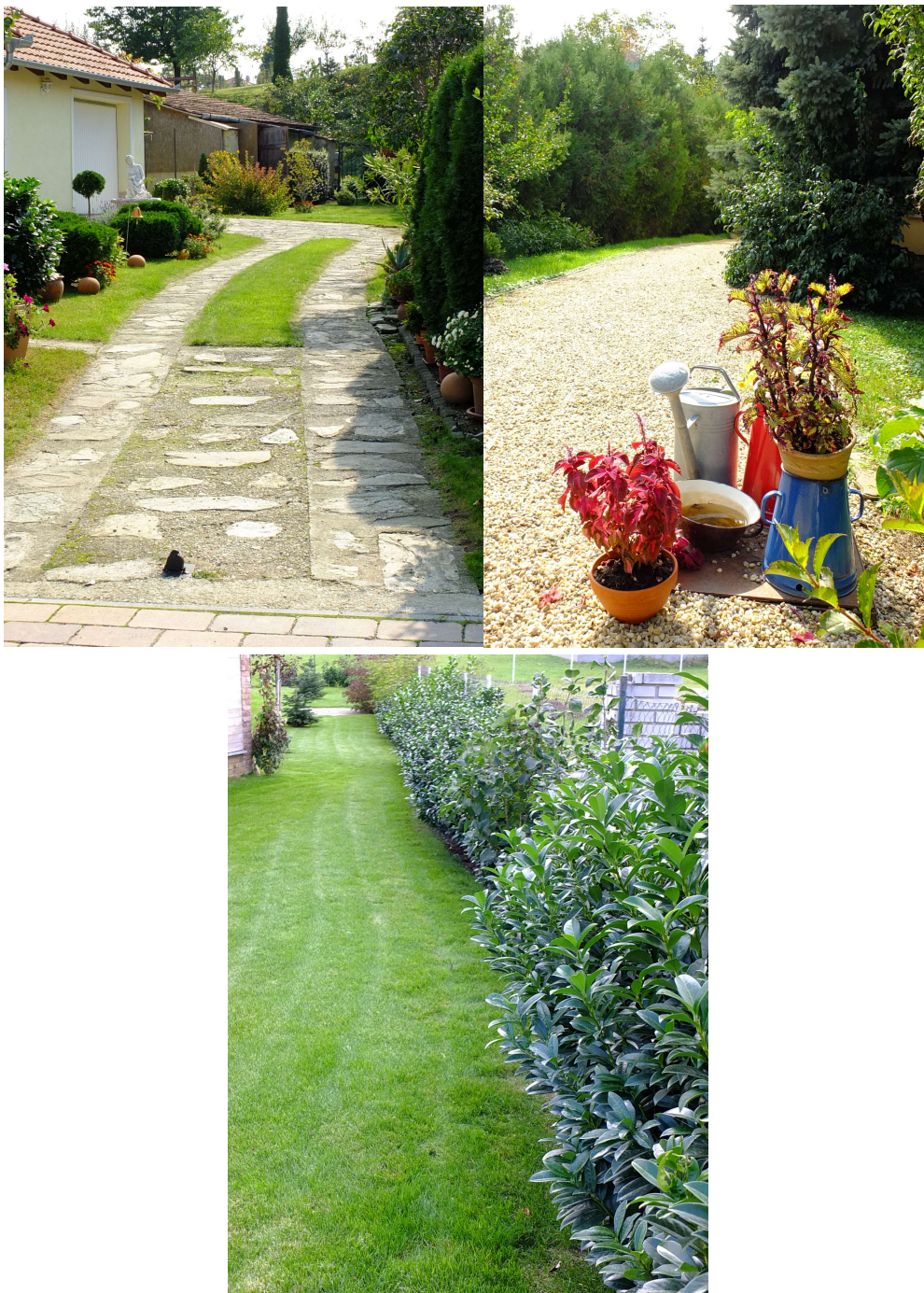
Vadvirág utcai ház oromdísz, fent jobbra templom falában lévő szobor töredék, lent: házszám tábla

Példák tetőszellőző ablakok bádogos kialakítására

KERTEK

Dozmaton az épületet övező kert aktív része a településképeknek. Az előkertek virágosak, általában évelőkkel és bokrokkal telepítettek. Az előkert nélküli utcákban ezt a házak előtti virágágyás pótolja. A kertek jellemzően díszkertként funkcionálnak. Számos jó példát látunk ízléses kertkialakításra, javasoljuk ezen példák általánossá válását. A térburkolatok között a térkő mellett fontos szerep jut a helyi kőnek is, amely még természetesebb megjelenést kölcsönöz az udvarnak.

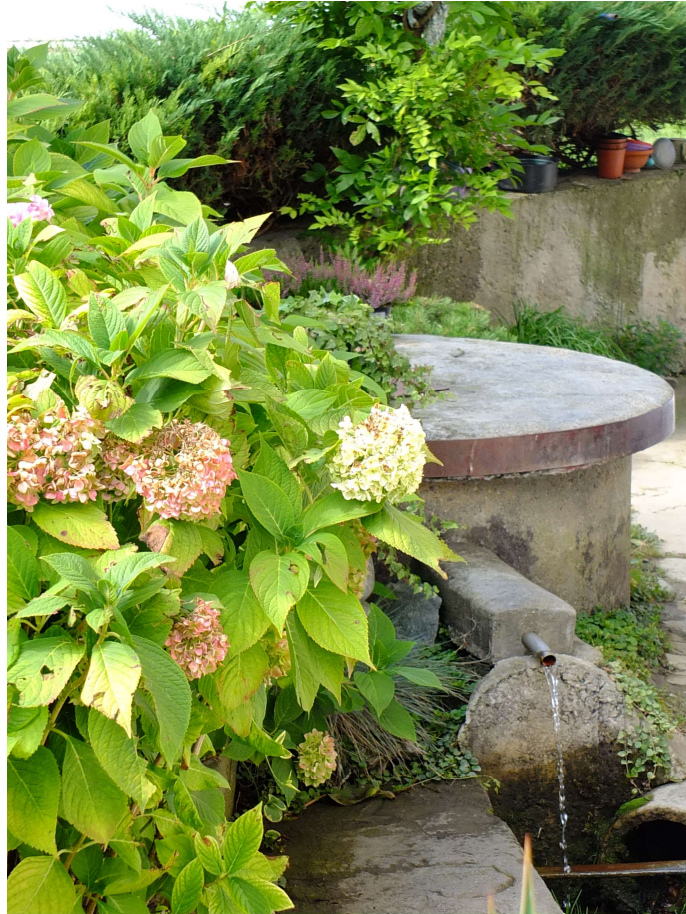

A természetes anyagokat használó íves út vezeti a tekintetet a hátsó kert megismeréséhez. A kertek azonban nem csak pihenésre, felüdülésre szolgálnak, hanem haszonkertként gyümölcsöket, zöldségeket is termeszthetünk bennük. A római babér sövényként telepítve is jó megoldás lehet.

Kertünk teremti meg a kapcsolatot a természettel; annak változása tetten érhető benne, hiszen minden évszakban más-más arcát mutatja. Változatos növény alkalmazással többféle élőlénynek biztosíthatunk életteret. Az előkertek az utcáról is jól láthatóak, így a településképet nagyban meghatározzák.

Általában a rejtettebb, intimebb hátsó kertrész a szemlélő előtt észrevétlen marad. Dozmaton néhány utcából azonban mégis megcsodálhatjuk a rendszeresen, szeretettel gondozott hátsó kerteket, terasszal, kiülőkkel, akár kerti játszótérrel, vagy tóval, és medencével, amely az előkerttel együtt ízlésesen kialakítva kertépítészet eszközeit használva lehet jó példa.

A víz fontos eleme a kertünknek. Egy csobogó, egy kerti tó, vagy akár saját forrás is üde színfoltta válhat.

A dísznövények akár leveleikkel is díszíthetnek, nem csak virágaikkal. A különféle színek egymást kiemelik és a kertben jól érvényesülnek.

A kert lehet egy műalkotás, faragvány köré is rendezve, amely a vidéki udvar hangulatához is jól illeszkedik.

A kerti építmények a főépülettel azonos építőanyagokból, vagy azzal harmonizálva készüljenek. A pergolák, növényrácsok, kutak, gépkocsibeállók, kukatárolók kialakíthatók favázis szerkezettel is, a nyílászárókkal harmonizáló színezéssel. Egy szépen megrakott farakás ugyanúgy a kert látványának része lehet.

Dozmat közterületeinek arculata változáson megy át. A Fiumei utca térköves járdát kapott, új modern buszforduló épület található a Fiumei utcában. A buszforduló környezetében park alakult. Megújult a Kárpáti tér, a Szabadság utca is. A Fiumei utcai zöldfelületek is új kialakítást nyertek. A javaslatunk az, hogy a település egésze esetében ezen fejlődés egységes települési arculattá álljon össze és ennek tengelye a települési Fő utca, azaz a Fiumei utca legyen.

Új, modern buszváró a Fiumei utca végén

Dozmaton az utcákon őshonos fajokat ültetése javasolt. Kerüljük az inváziós fajokat (amerikai kőris, nyugati ostorfa stb.) és az örökzöld (pl: tuja, fenyő) telepítését közterületen!

A járófelületek, térburkolatok kialakítása során a vízáteresztésre, a javíthatóságra, tartósságra és az akadálymentességre egyaránt gondolnunk kell. A burkolat színében a visszafogott, semleges színeket válasszuk. Minden apró burkolatrészletet meg kell tervezni, a kerítések lábazataihoz illeszkedéstől kezdve a zöldfelületek szegélyéig.

Dozmaton az Arany-patak mentén lévő sportcentrum és játszótér a legjelentősebb aktív pihenési terület.

Megjelenésében modern, jól megválasztott növényállománya a park igényeit jól szolgálja.

A víz környezetünk egyik leglátványosabb eleme, ugyanakkor a kellemes közérzet biztosításának alapja. A víz élményét a Muzsla-forrás melletti pihenőpark (lásd kép), a jövőre megépülő víztározó és a település északi igazgatási területi határvonalát jelölő Arany-patak adja. A központi és települési fejlesztések révén ezek kihasználására mind jobban sor kerülhet.

Az Arany-patak a település északkeleti igazgatási területének határa. A jövőben a dozmati víztározó építésével szabályozott vízhozamúvá szelídül.

A szűk közterületeken a helyhiány miatt a föld alá helyezett csatornával oldjuk meg a vízelvezetést, mint a képen látható Szabadság utca, vagy az alsó képen lévő Kárpáti tér esetében.

Az árkokat átszelő gépkocsibehajtók, hidak a történelmi településrész karakteres elemei. Egységes kialakításukat javasoljuk.

Dozmaton a közterületi bútorok eklektikusak, azaz minden parkban, téren más stílusú bútorok vannak, éppen a szerint melyik pályázattól valósultak meg. Önmagukban saját terük szép elemei. Javasoljuk, hogy legyen, a település egységes arculatához illeszkedő, akár saját stílusú utcabútor, lámpák kiválasztása és széleskörű alkalmazása, a tucat megoldások vagy idegen elemek elkerülése érdekében.

Padok, kertek, terek

Kárpáti tér sétánya

Fiumei utcai közkút

Dozmat rendezett, virágos település, sok ötlettel, élénk színekben pompázó növényekkel.

PÉLDÁK SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK

sajátos építményfajták, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

7

Az utcaképhez a hirdetőtáblák, reklámfelületek, cégerek is ugyanúgy hozzátartoznak, mint az épületek vagy a növényzet.

A településen nem jellemzőek a reklámok.

Dozmaton külterületén nem javasoljuk óriás plakát elhelyezését, mivel a tájképet és a falura-faluról feltáruló látványt jelentősen megbontaná. Cégér, cégtábla elhelyezésekor elengedhetetlen, hogy az alkalmazkodjon az épület jellemzőihez, anyaghasználatához. A település egyéb területein csak a szabályozás szerinti reklámhordozó helyezhető el, itt szintén elengedhetetlen a megfelelő anyaghasználat.

A tájképvédelmi jelentőségű területeken reklámhordozók elhelyezése nem indokolt, és nem javasolt. Újabb felszíni infrastruktúra- hálózatok elhelyezése nem javasolt, a meglévők jókarbantartása elegendő és szükséges.

Dozmat turisztikai útvonalait bemutató tábla

Dozmati tájékozódást segítő információs tábla

Turisztikai tábla

IMPRESSZUM

Dozmat Község Önkormányzata

www.dozmat.hu

9791 Dozmat, Fiumei u. 26.

Tel.: +36 94 352 003

Polgármester: Horváth Ádám

Email: horvath.adam@mhh.hu

Főépítész: Kutnyánszky László

KÉSZÍTETTE: MODULOR Kft (9700 Szombathely, Szt. Flórián klrt. 2.)

Telefon: 94/509 244

Email: modulor.gergye@t-online.hu

KÉSZÍTETTE: Kupi Julianna, Gergye Péter

FOTÓ: Kupi Julianna, Gergye Péter

Dozmat, 2017. november 29.